

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Kód materiálu:	VY_12_INOVACE_04_SPOLEČENSTVO_LESA		
Název materiálu:	Společenstvo lesa		
Předmět:	Člověk a jeho svět	Ročník:	4.
Časová dotace:	45 min	Datum ověření:	19. 3. 2012
Jméno autora:	Mgr. Martina Macíčková		
Klíčová slova:	Les, společenstvo lesa, lesní patra		
Výchovné a vzdělávací cíle:	Žák se seznamuje se společenstvem lesa. Procvičuje si práci s textem.		
Rozvíjené klíčové kompetence:	Kompetence k řešení problémů, k učení, sociální a personální, komunikativní.		
Anotace, metodický list:	Hodina je sestavena podle E-U-R. Porozumění čteného textu, vyjádření vlastními slovy, interpretace informací a následné shrnutí informací.		
Použité zdroje:	DANČÁK, Martin. <i>Rozmanitost přírody: učebnice pro 4. a 5. ročník základní školy</i> . Olomouc: Prodos, 2008, 79 s. Člověk a jeho svět (Prodos). ISBN 978-807-2302-277.		

Popis hodiny	<p>EVOKACE:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rozdělení žáků do skupin (po pěti). 2. Brainstorming: Co víte nebo si myslíte, že víte, o lesních patrech? Zapisování odpovědí. <p>UVĚDOMĚNÍ SI VÝZNAMU:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vytvoření expertních skupin. 2. Práce s textem (skládankové učení). 3. Předávání informací v domovské skupině . <p>REFLEXE:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zpracování informací – vytvoření plakátu. 2. Návrat k brainstormingu.
---------------------	--

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Lesy v minulosti

V České republice dnes lesy pokrývají asi jen jednu třetinu území, ale kdyby zde nikdy nežili lidé, lesy by pokrývaly téměř celý její povrch. Oblast střední Evropy je osídlena lidmi po mnoho tisíciletí a lidé zde přírodu vždy výrazně ovlivňovali. Nejvíce je to patrné právě na lesích. Velké plochy lesů byly vypáleny a vykáceny už v dávné minulosti, v době, kdy lidé přecházeli k usedlému způsobu života a začali se věnovat zemědělství. Dnes se plochy lesů už nezmenšují, naopak jich mírně přibývá.

Současné lesy

Současné lesy většinou vypadají úplně jinak než ty původní, ve kterých rostly hlavně buky, duby a jedle. Dnes je nejběžnější lesní dřevinou smrk, který původně rostl jen v nejvyšších horách. Když lidé začali ve velkém kácet lesy pro dřevo, věděli, že smrk roste rychleji, než ostatní lesní stromy. Začali tedy místo původních dřevin vysazovat smrky. Proto jsou dnes původní listnaté a smíšené lesy – doubravy, bučiny a jedlo-bučiny – z velké části nahrazeny uměle vysázenými jehličnatými smrkovými lesy. V těchto lesích žije mnohem méně živočichů i rostlin než v původních listnatých nebo smíšených lesích.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Organismy v lesích

Les je přirozeným prostředím mnoha různých organismů. Lesu vždy udávají ráz stromy. V České republice jsou to hlavně dub zimní, smrk ztepilý, jedle bělokorá, jeřáb ptačí, bříza bílá nebo habr obecný. Mezi hojné lesní byliny patří kaprad' samec, sasanka hajní, orsej jarní, kopytník evropský, šťavel kyselý, mařinka vonná nebo konvalinka vonná. V lese roste také mnoho hub. K nejnámějším patří hřib smrkový, hřib hnědý, muchomůrka červená, muchomůrka zelená, václavka obecná nebo křemenáč osikový. Velmi početní jsou i lesní živočichové. Z bezobratlých je častý mravenec lesní nebo babočka osiková. Mezi obratlovce jsou nejhojnější ptáci. K typickým obyvatelům lesa patří datel černý, sýkora uhelníček nebo sojka obecná. V lese potkáme i mnoho savců, například veverku obecnou, lišku obecnou, jezevce lesního nebo prase divoké.

Lesní patra

V lese můžeme rozlišit různé úrovně porostu, které osídlují různé rostliny a živočichové. Těmto úrovním říkáme patra. Mechové patro je na povrchu půdy. Je tvořeno hlavně mechorosty. Nad ním je bylinné patro. Tam najdeme kapradiny, sasanky a jiné lesní byliny. Ještě vyšší je keřové patro. To tvoří různé keře nebo mladé stromy. Nejvyšší je stromové patro, které je tvořeno korunami stromů.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Lesy v nížinách a na horách

Lesy a s nimi i celá příroda se mění podle toho, jak stoupáme z nížin do hor. V nížinách je lesů málo. Lidé většinu z nich už v dávné minulosti přeměnili v pole a louky. Kolem některých řek se zachovaly lužní lesy, zaplavované vodou při jarních povodních. Lužní lesy nížin obvykle lemují doubravy. V doubravách roste nejčastěji dub a habr. O něco výše na doubravy navazují bučiny a jedlobučiny, které v horách ustupují původním smrčinám. Smrčiny jsou u nás nejvýše položeným typem lesa. Nad nimi roste už jen keřovitá kleč, nebo jsou tu horské louky. Společenstvo lesa přechází do společenstva hor.
